

F. t. l. vedr. kommunernes styrelse med flere love

kan ske annullation. Der skal således være bestyrtet mistanke om en ulovlighed af en vis grovhed.

Kommunaltilsynet kan i medfør af § 61, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse pålægge de medlemmer af en kommunalbestyrelse, der er ansvarlige for, at kommunalbestyrelsen undlader at udføre en foranstaltning, som den efter lovgivningen har pligt til at udføre, *tvangsbøder*.

Det er en betingelse for anvendelsen af tvangsbøder, at det er muligt i tilsynsmyndighedens afgørelse at angive den beslutning eller de foranstaltninger, kommunalbestyrelsen efter lovgivningen er forpligtet til at træffe. Tvangsbøder løber, indtil forpligtelsen er opfyldt. Tvangsbøder kan kun anvendes, hvis ulovligheden har den fornødne klarhed.

De kommunale tilsynsmyndigheder kan endvidere i medfør af § 61, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse *anlægge erstatningssag* mod et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer, som efter dansk rets almindelige erstatningsregler er ansvarlige for, at kommunen er påført et tab.

I tilknytning hertil har de kommunale tilsynsmyndigheder efter § 61, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse adgang til at fremsætte tilbud om *erstatningsretlig* bod. Tilsynsmyndigheden kan således frafalde anlæggelse af erstatningssag, hvis det eller de ansvarlige kommunalbestyrelsesmedlemmer inden en vis frist betaler et nærmere angivet beløb til kommunen.

Endelig har de kommunale tilsynsmyndigheder mulighed for at begære påtale om *straf* efter § 61 c i lov om kommunernes styrelse mod et kommunalbestyrelsesmedlem, der gør sig skyldig i grov tilsidesættelse af de pligter, som den pågældendes hverv medfører. En sådan tilsidesættelse kan straffes med bøde. Et tilsynsråds afgørelse om påtalebegæring kan ikke indbringes for ministeriet, jf. lovens § 61 c, stk. 2.

De af Klagereformudvalget indsamlede statistiske oplysninger om kommunaltilsynets virksomhed i 1996 belyser, at det er yderst sjældent, at der anvendes sanktioner (i perioden 1993-1997 blev der således alene pr. år anvendt 2 sanktioner i tilsynsrådernes i alt ca. 1000 årlige legalitetstilsynssager) (betænkning nr. 1395/2000, side 164).

Klagereformudvalget har ikke set det som sin opgave at foretage en detaljeret gennemgang af de kommunale tilsynsmyndigheders retlige reaktionsmuligheder, men har overvejet enkelte mere generelle spørgsmål vedrørende tilsynsmyndighedernes reaktionsmuligheder (betænkning nr. 1395/2000, side 244). Udvalget har ikke stillet forslag om yderligere sanktionsmuligheder.

Ekspertgruppen har overvejet, om der er barrierer for kommunaltilsynets sanktionsanvendelse, herunder om de nuværende sanktionsmuligheder (annullation, suspension, tvangsbøder, anlæg af erstatningsretligt søgsmål, erstatningsretlig bod og påtalebegæring) er tilstrækkelige. Det er Ekspertgruppens opfattelse, at de gældende regler giver tilsynsmyndigheden tilstrækkelige sanktionsmidler med henblik på at opnå den fornødne indsigt i den kommunale administration.

Særligt for vurderingen af kommunaltilsynets mulighed for indsigt er muligheden for at anvende tvangsbøder relevant. Med den af Ekspertudvalget foreslåede præcisering af kommunalbestyrelsens pligt til at tilvejebringe oplysninger til tilsynsmyndigheden og af tilsynsmyndighedens adgang til at fastsætte frister herfor, - hvilke forslag ministeriet har tilsluttet sig, jf. *afsnit 5.3.1.* - er det Ekspertgruppens opfattelse, at muligheden for at pålægge de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer tvangsbøder giver tilsynsmyndigheden tilstrækkelige sanktionsmidler med henblik på at opnå den fornødne indsigt i den kommunale administration.

Der henvises til betænkning nr. 1425/2002, side 172-173.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har bl.a. i lyset af forslaget om ændring af tilsynsmyndighedernes organisation og om visse præciseringer af reglerne om de kommunale tilsynsmyndigheders opgaver foretaget en gennemgang af reglerne om de retlige reaktionsmuligheder, som tilsynsmyndighederne har efter de gældende regler. Ministeriet kan tilslutte sig Ekspertgruppens opfattelse, hvorefter de gældende sanktionsmuligheder må anses for at være tilstrækkelige i de situationer, hvor kommunaltilsynets anvendelse af sanktioner er påkrævet. Lovforslaget indeholder derfor ikke forslag om yderligere sanktionsmuligheder.

Gennemgangen har imidlertid ført til, at der fremsættes forslag til visse ændringer af reglerne vedrørende de enkelte sanktionsmuligheder, ligesom der er fundet anledning til på visse punkter at præcisere reglerne. Reglerne om sanktionernes adressater er således præciseret i lovforslaget, jf. *afsnit 6.3.* Bestemmelsen om kommunalbestyrelsesmedlemmers strafansvar for grov pligttilsidesættelse er også opretholdt, men påtale skal efter forslaget ikke ske på tilsynsmyndighedens begæring, jf. *afsnit 6.5.*

De præciserede regler om statsamtændenes sanktionsmuligheder findes i *lovforslagets § 1, nr. 16*, i de foreslåede bestemmelser i den kommunale styrelseslov §§ 50 a - 50 d.

Endvidere foreslås det at lovfæste adgangen til at anlægge anerkendelsessøgsmål, jf. *afsnit 6.6.*